

Wyprawy mostowe

prof. Kazimierza Flagi

21 stycznia 2023 r. w Muzeum Politechniki Krakowskiej odbyło się spotkanie wyprawowiczów Światowych i Europejskich Wypraw Mostowych, zorganizowane przez prof. dr. hab. inż. Kazimierza Flagę (Stowarzyszenie Wyprawy Mostowe) oraz Annę i Franciszka Brodzkich (właściciele Biura Turystycznego Anitour, współorganizatora wypraw), pierwsze po przerwie w wyprawach w latach 2020–2022 spowodowanej pandemią koronawirusa.

Organizatorzy tym razem zaproponowali bardziej rodzinną formułę spotkania. Przywołano wspomnienia byłych wyjazdów, szczególne sytuacje z wypraw – zabawne, dramatyczne, zaskakujące lub po prostu takie, które zapisały się w pamięci.

Spotkanie otworzył prof. Kazimierz Flaga, przypominając chronologię wypraw mostowych i cel podróży (tab. 1 i 2), uczestników, najważniejsze wydarzenia, a także przedstawiając plany na przyszłość.

Następnie odbyły się wystąpienia bogato ilustrowane zdjęciami i szeroko komentowane:

- *VIII Światowa Wyprawa Mostowa – Iran, 2015*, prof. dr. hab. inż. Kazimierz Flaga, uczestnik wszystkich wypraw,
- *Moje wspomnienia z wypraw mostowych*, Franciszek Bartmanowicz, przewodniczący Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Małopolski, uczestnik 15 wypraw,
- *Wspomnienia z Jubileuszowej X Wyprawy Mostowej – Grecja, 2001*, Kazimierz Piwowarczyk, uczestnik dwóch wypraw,

- *Piosenki i wiersze wyprawowe* w opracowaniu Wiesławy Rudnickiej, uczestniczki 11 wypraw,
- *Dzieci świata (sfotografowane w trakcie wypraw mostowych)*, Ksenia Feigel-Młodkowska, uczestniczka 22 wypraw,
- *Wspomnienia z Ukrainy. XIV Wyprawa Mostowa – mosty na Dunaju i Dnieprze, 2008*, Jan Zych, uczestnik 15 wypraw,
- *Kilka refleksji na temat wspólnych wypraw mostowych*, prof. dr. hab. inż. Adam Wysokowski, uczestnik siedmiu wypraw,
- *Transport i mobilność w Chinach i w Tybecie (retrospekcje i obrazy z wyprawy transportowej do Chin w 2015 r., zorganizowanej przez Oddział Małopolski ZMRP)*, prof. dr. hab. inż. Lidia Żakowska, uczestniczka pięciu wypraw,
- *Kraków okiem gołębia na podstawie legend*, dr. hab. inż. Anna Kumaniecka, prof. PK, uczestniczka sześciu wypraw,
- *Inspiracja do wypraw mostowych Kazimierza Flagi – wyprawa zerowa do Turcji, Syrii i Jordanii, 1979*, prof. dr. hab. inż. Andrzej Rudnicki, uczestnik dziewięciu wypraw.

Tab. 1. Zestawienie Europejskich Wypraw Mostowych

Lp.	Kraje docelowe, rok	Liczba dni	Liczba uczestników	Liczba obiektów mostowych
1.	Austria, Szwajcaria, 1991	15	12	55
2.	Niemcy, 1992	16	12	50
3.	Niemcy, 1993	5,5	15	37
4.	Norwegia, 1995	13	37	41
5.	Francja, 1996	15,5	41	65
6.	Wielka Brytania, 1997	14,5	46	62
7.	Francja, 1998	16	43	79
8.	Portugalia, Hiszpania, 1999	16	48	65
9.	Skandynawia, 2000	15	45	55
10.	Grecja, 2001	16	47	61
11.	Austria, Szwajcaria, 2005	11	48	36
12.	Francja, Włochy, 2006	12	48	66
13.	Kraje bałtyckie, Rosja, Finlandia, Szwecja, 2007	13	45	61
14.	Ukraina – mosty na Dunaju i Dnieprze, 2008	16	48	50
15.	Turcja, Grecja, 2009	16	47	60
16.	Czechy, Słowenia, 2010	9	39	42
17.	Włochy z Sycylią, 2011	10	43	25
18.	Austria, Włochy, Korsyka, 2012	14	31	56
19.	Bałkany, Karpaty, 2013	15	42	59
20.	Gruzja, Armenia, 2014	15,5	42	49
21.	Irlandia, 2015	11,5	13	70
22.	Północna Hiszpania i Pireneje, 2016	15	32	86
23.	Białoruś, Litwa, Obwód Kaliningradzki, 2017	10	26	73
24.	Słowacja, Czechy, 2018	15	18	57
25.	Cypr, 2019	9	19	17
26.	Malta, 2021	7	22	12
Łącznie		341,5	911	1389
Wartości średnie (na jedną wyprawę)		13,1 dnia	35,0 osób	53,4 obiekty mostowe

W spotkaniu uczestniczyło 30 osób z całej Polski, rozmowy i wspomnienia trwały do późnych godzin popołudniowych i były przedzielone wspólnym toastem, a następnie obiadem.

Na koniec spotkania Franciszek Brodzki przedstawił plany wyjazdów stowarzyszenia Wyprawy Mostowe w 2023 r., zawierające dwie ciekawe i polecane propozycje. W obu przypadkach oprócz programu mostowego będzie można poznać jak zwykle elementy krajobrazu kulturowego i naturalnego danego kraju.

Pierwsza z nich to XIII Krakowska Światowa Wyprawa Mostowa Maroko – kraj zachodzącego słońca w październiku 2023 r. Maroko to piękne, kolorowe miejsce, pełne uśmiechniętych i przyjaznych ludzi. Maroko absorbuje wyobraźnię zarówno kosmopolitycznymi miastami, takimi jak Casablanca, Marrakesz czy Rabat, z ich medynami, które mają setki lat i są bardzo nastrojową plataniną wąskich zaułków, suków, meczetów i medres, jak i glinianą architekturą kazb południa w kolorze ochry, gdzie czas stanął w miejscu. Maroko to raj dla oka i duszy oraz wymarzony plener dla fotogra-

Tab. 2. Zestawienie Światowych Wypraw Mostowych

Lp.	Kraje docelowe, rok	Liczba dni	Liczba uczestników	Liczba obiektów mostowych
1.	Azja Południowo-Wschodnia (Tajlandia, Wietnam, Kambodża), 2008	17,5	27	34
2.	Chiny, 2009	19	25	93
3.	Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, 2010	20	38	47
4.	Ameryka Południowa (Argentyna, Chile, Paragwaj, Urugwaj), 2011	21	40	50
5.	Zjednoczone Emiraty Arabskie, 2012	9,5	60	31
6.	Australia, Nowa Zelandia, 2013	20	41	70
7.	Afryka Południowa (RPA, Namibia, Botswana, Zimbabwe, Zambia), 2014	24	29	54
8.	Iran, 2015	15,5	35	54
9.	Peru, Boliwia, 2016	16	31	48
10.	Sri Lanka, 2017	15	22	41
11.	Japonia, 2018	11	16	44
12.	Indie, 2019	17	21	77
Łącznie		199	385	643
Wartości średnie (na jedną wyprawę)		16,6 dni	32,1 osób	53,6 obiekty mostowe

fów. Zamieszkują go Berberowie i Arabowie, którzy budują kraj tolerancji i interesujących tradycji. Kolonialne wpływy francuskie, hiszpańskie i portugalskie oraz silne wpływy żydowskie tworzą fascynujące etniczne dziedzictwo Maroka, które można znaleźć w każdym mieście, festiwalu, w zwyczajach i tradycjach, a także w samych Marokańczykach. Kraj oferuje różnorodność geograficzną – od wysokogórskich pejzaży po rozległe pustynie, głębokie doliny rzeczne, wąwozy i jary. Znajdują się też tu przykłady budownictwa mostowego od wieku XII aż po wiek XXI.

Drugą propozycją jest XXVII Krakowska Europejska Wyprawa Mostowa Niemcy Południowe – sąsiad bliski a nieznan, która odbędzie się od 3 do 13 lipca 2023 r. W programie jest zwiedzanie Saskiej Szwajcarii (połączone z rejsem po Łabie) i jej stolicy – Drezna, Weimaru, gdzie mieszkali Nietzsche i Goethe, Norymbergi – pięknie odbudowanego średniowiecznego miasta, Monachium – stolicy Bawarii, i wyjazd na Zugspitze – najwyższy szczyt Niemiec, bajecznego zamku Ludwika Szalonego w Neuschwanstein oraz pełnych niezwykłego czaru starych miast uniwersyteckich, jak Fryburg, Heidelberg i Getynga. Odwiedzimy też Frankfurt – stolicę finansową Niemiec, przejedziemy przez góry Harzu, a ostatnim przystankiem będzie Lipsk – miasto muzyki Jana Sebastiana Bacha.

Więcej szczegółów o historii wypraw i bieżących wyjazdach znajduje się pod adresem www.wyprawy-mostowe.pl.

Oprac. Redakcja na podstawie materiałów organizatora, zdjęcia: Jan Zych